

‘Foutje..., bedankt!’ zei blije Wouter

Lessen rond het verschijnsel «reclame»

.....
6-8

Myriam
Lieskamp

.....

Reclame is overal om ons heen. Elke dag. Ieder uur. Onze kinderen zijn opgegroeid met het verschijnsel reclame. Het is voor hen hetzelfde als een tekenfilm of Sesamstraat. Naarmate kinderen ouder worden, spelen reclame en trends een steeds grotere rol in hun leven. Kinderen gebruiken ook allerlei reclames in hun spel en taalgebruik.

Dit artikel biedt u een aantal compleet uitgewerkte lessen (een project), om het verschijnsel reclame op een leuke manier in de klas onder de loep te nemen.

Vooraf

Voor dit project hebt u in ieder geval een videocamera, een televisietoestel en een videorecorder nodig. Misschien kunt u een ouder inschakelen die een videocamera heeft. Mijn ervaring is dat ouders graag bij dit project willen helpen. Als u een statief hebt voor de vi-

deocamera is dat prettig, maar niet noodzakelijk.

Les 1

Vorbereiding

Voorafgaand aan de eerste les hebt u ongeveer twintig reclameboodschappen opgenomen, waarvan u denkt dat kinderen die re-

gelmatig zien. Een aantal daarvan kunnen reclames zijn die kinderen slecht vinden en/of heel goed vinden. Pas op: uw eigen mening hoeft niet noodzakelijkerwijs die van de kinderen te zijn!

Uitwerking

- In een kringgesprek inventariseert u wat kinderen van reclames weten. Uitstekende vragen om zo'n kringgesprek te beginnen, zijn:
 - Welke soorten reclame heb je?
 - Wie kijkt er wel eens naar reclame?
 - Wat vinden jullie van reclame?
 - Waarom wordt er reclame gemaakt?
 De kinderen zullen geneigd zijn meteen hun oordeel over een bepaalde reclame te geven. In dit stadium moet u dit afremmen, omdat de kinderen straks zelf hun mening geven over reclame.
- Aan het eind van dit kringgesprek noemt u een aantal reclame-slogans. De kinderen noemen het produkt dat bij een bepaalde slogan hoort. U zult er versteld van staan dat een aantal slogans bij de kinderen heel bekend zijn, terwijl ze niet weten welk produkt erbij hoort.
- Daarna bekijkt u met de kinderen de videoband met reclameboodschappen. Op werkblad 1 (zie pagina 26) schrijven de kinderen op wat ze van de reclamespots (en van reclame in het algemeen) vinden.
- Probeer daarna een discussie op gang te brengen, met als uitgangspunt eventueel de volgende vragen:
 - Wanneer is een reclame leuk/niet leuk?
 - Wat valt je op in allerlei reclames?
 - Hoe vaak zie je bepaalde reclames? Waarom is dat?
 - Waarom vinden programmamakers tv-reclame belangrijk?
- Aan het eind van de discussie probeert u met de kinderen de kenmerken van een goede reclame op het bord te schrijven. Bijvoorbeeld: weinig tekst, maar toch heel duidelijk. Ook is in de reclame de her-

haling een belangrijk punt.

- Daarna bekijkt u met de kinderen nog eens één of twee *reclamespots*. De kinderen bekijken of deze aan de kenmerken van een goede reclame voldoen. Ze toetsen dus of de spots voldoen aan de criteria die ze zelf hebben bedacht.
- Ten slotte geeft u de kinderen de opdracht mee om een aantal *reclames uit tijdschriften en kranten* te verzamelen voor de volgende les.

Les 2

Vorbereitung

Voorafgaand aan de tweede les hebt u *grote vellen papier, dikke viltstiften, tijdschriften en kleurstiften* klaargelegd.

Uitwerking

- U herhaalt kort het geleerde van de vorige les. Met name zijn nu de criteria belangrijk waaraan goede reclame moet voldoen. Deze kenmerken schrijft u weer op het bord.

Een aantal kinderen laat daarna de meegebrachte reclames (uit tijdschriften en kranten) zien en vertelt *waarom* hij of zij deze reclames gekozen heeft.
- U vertelt dat een vakantiepark u gevraagd heeft om met de kinderen een *reclame-affiche* te ontwerpen. Vooraf bespreekt u met de kinderen wat er moet gebeuren om een goed affiche te ontwerpen. Deze *afspraken* schrijft u op het bord.

Daarna verdeelt u de klas in groepjes van vier en laat u de kinderen onderling de taken verdelen. Wie ontwerpt het affiche? Wie bedenkt de tekst? Wie is de uitvoerder? Wie illustreert het affiche?

Vervolgens ontwerpen de kinderen een reclame-affiche voor een *billboard*.
- De resultaten worden voor in de klas opgehangen en daarna met de hele klas besproken.

Les 3

Vorbereitung

In de derde les stelt u vooraf de *videocamera* (lieft op een statief) en het *televisietoestel* zo op, dat de kinderen bij binnenkomst meteen geconfronteerd worden met hun eigen beeld. De volgende opdrachten moet u maar gedurende een korte tijd doen, anders verliest u de aandacht van de kinderen die niet bezig zijn. Het opnemen met een videocamera geeft wel wat onrust, want het is vreemd om jezelf te zien.

Uitwerking

- U stuurt de kinderen naar de gang en u vertelt dat ze zo dadelijk rustig binnen moeten komen en op hun plaats moeten gaan zitten. Vervolgens neemt u (of een ouder) de kinderen gedurende korte tijd met de videocamera op.

Als alle kinderen weer op hun eigen plaats zitten, spoelt u de band terug en laat u de kinderen kijken wat er op staat.

Als de videoband afgelopen is, hebben de kinderen veel behoefte om te reageren. Door *vragen te stellen* leert u kinderen om *afstand te nemen van hun eigen beeld* en *kritisch te kijken*.
- In een kort *leergesprek* vertelt u welke mensen meewerken aan een film. U vertelt ook dat niet iedereen zo maar mee kan doen met een reclamefilm. Reclamebureaus houden *screentests* om te kijken of iemand geschikt is voor een bepaalde reclamefilm.
- U introduceert dan de volgende *opdracht*. Een aantal kinderen mag zichzelf voorstellen voor de camera. De andere kinderen kijken mee en noteren wat ze van de *screentest* vinden. U zult bemerken dat het tijdens de opnamen niet rustig is in de klas. Laat dit gewoon gebeuren.

Uiteraard worden de resultaten besproken. Hoogstwaarschijnlijk zal naar voren komen dat niet ie-

dere screentest goed verliep, omdat het te lawaaierig was.

Dat is het juiste moment om de rol van de *regisseur* te introduceren. U bespreekt wat een regisseur doet. Uiteraard mag een aantal kinderen de rol van regisseur uitproberen. Vooral het tellen, de Engelse woorden en de klap voor het aanzetten van de camera zijn heel spannend.

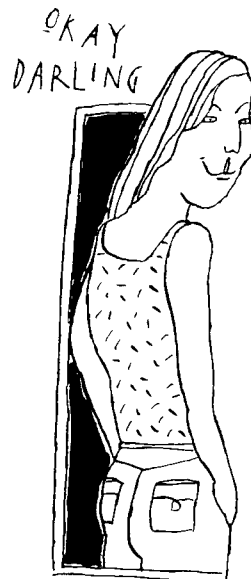
- Wat bij een reclamefilm natuurlijk ook belangrijk is, is de rol van de *cameraman*.

Door middel van *korte opdrachten* laat u de mogelijkheden van een camera zien. Het is wel fijn als u dat zelf van tevoren even uitprobeert. Mogelijkheden die u kunt toepassen, zijn: *korte opnamen van dingen die verplaatst worden (bijvoorbeeld schoenen die lopen door middel van korte shots), veel kinderen in beeld, dichtbij en veraf opnemen (waardoor het beeld van een situatie totaal verandert), met en zonder achtergrond*. Laat ook zien dat het wat uitmaakt of iemand *frontaal* of *en profiel* wordt opgenomen.
- De kinderen zullen zelf ook veel ideeën hebben. Probeer ze uit, maar laat kinderen die niet aan de beurt zijn in de kring zitten, zodat ze de televisie kunnen zien. Dan blijven ze bij de les betrokken.

Probeer wat nader in te gaan op het verschijnsel *close-up*.

Deze les is een *experimenteerles*. Als het kan, is het leuk om kinderen zelf de camera te laten bedienen. Er kan niet echt veel fout gaan.
- Als u nog tijd over hebt, spelen de kinderen – in groepjes van vijf – heel kort een *reclamefilmje* na, waarbij de rollen als volgt verdeeld zijn: een regisseur, een cameraman en drie acteurs.

Deze toneelstukjes kunnen worden opgenomen. Belangrijk is om de hele tijd het televisietoestel aan te laten staan, zodat de kinderen kunnen zien wat er gespeeld wordt en wat er werkelijk op de televisie komt.

EVEN
SMILE,
JA, YES?

Les 4

Uitwerking

- In de vierde les ontwerpen de kinderen zelf een reclamefilm aan de hand van een draaiboek.

U herhaalt aan het begin van deze les wat de kinderen de voorafgaande lessen geleerd hebben.

Daarna vertelt u dat de kinderen nu zelf een reclamefilm mogen gaan bedenken. Daarin moeten ze iets verkopen, of vertellen wat voor mensen belangrijk is. Het mag bijvoorbeeld een spotje zijn van Postbus 51.

U verdeelt de klas daarna in

groepjes en legt het opstellen van een draaiboek uit. In het draaiboek moet beschreven worden: welke scènes er gespeeld worden, waar iedereen staat, welke attributen er nodig zijn, en welke rol elk lid van het groepje heeft.

- Het idee dat de kinderen bedacht hebben, wordt eerst op kladpapier uitgewerkt en vervolgens met de leerkracht besproken, om te kijken of het realiseerbaar is.

Als alles in orde is, vullen de kinderen het definitieve draaiboek in. De kinderen maken goede afspraken wie voor wat zorgt.

Een voorbeeld van de opzet van

een draaiboek vindt u op werkblad 2 (zie pagina 27). Dat kunt u voor elk groepje een aantal malen kopiëren.

- Vervolgens oefenen ze een aantal malen hun reclamefilmje. Als u de hulp van een ouder hebt, is het leuk om een proefopname te maken die de kinderen dan kunnen bekijken. Zorg er wel voor dat andere groepen deze proefopnamen niet zien. De spanning is dan weg!

Les 5

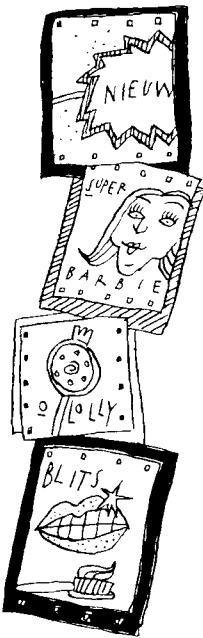
Uitwerking

- De vijfde les is een uitvoeringsles.

Werkblad 1

Reclamespots kritisch bekeken

Naam:

Welke reclamespot vond je het leukst?

Waarom?

Welke reclamespots vond je maar middelmatig?

Waarom?

Welke reclamespot vond je ronduit slecht?

Waarom?

Welke reclamespots heb je wel eens gezien?

Je vindt reclame leuk of niet.

Waarom wel? Of waarom niet?

Je vindt reclame nodig of niet.

Waarom wel? Of waarom niet?

Waarom is er zoveel reclame, denk jij?

Nu is de hulp van een ouder belangrijk. De groepjes zorgen ervoor dat alle benodigdheden klaarliggen. Elk groepje gaat mee naar een aparte ruimte waar een rustige opname mogelijk is (bijvoorbeeld de lerarenkamer). Een ouder verzorgt de opnamen.

- De kinderen die nog niet aan de beurt zijn, kunnen een woordveld maken rond het woord *reclame*. U kunt nu een aantal vragen stellen over reclame, waarmee de kinderen laten zien wat zij van dit project geleerd hebben.

Het schrijven van een verslag geeft u ook een aardig beeld van

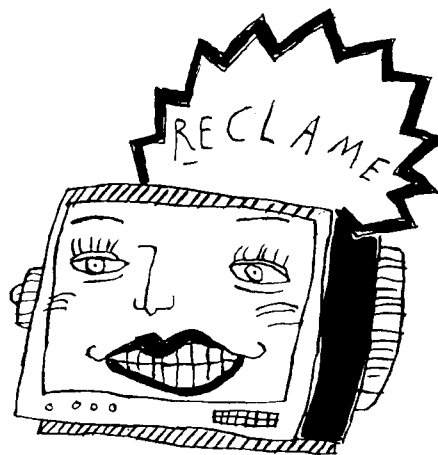
het resultaat van dit project.

Afronding

Uitwerking

- Tot slot van dit project bekijkt u met de hele groep de gemaakte reclamefilmpjes van les 5. Het resultaat mag er meestal wel zijn, heeft de ervaring geleerd.
- Het is heel leuk om bij een rapportbespreking de videoband te draaien voor de wachtende ouders. Gegarandeerd dat u succes hebt met de jonge acteurs.

Ik wens u veel plezier met het project.

Draaiboek

Werkblad 2

Scène	Wat gebeurt er?	Door wie?	Wat heb je nodig?

Draaiboek, pagina: